

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVODSTVENI TEHNIČAR
(ISPITNI TERMIN: MAJ/SVIBANJ 2026. GODINE)

PREDMET 1:
UVOD U FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVO

I – TEST PITANJA

1. Šta je tačno za privredna društva prema zakonima Republike Srpske?:

- a) Minimalni osnovni kapital za osnivanje društva s ograničenom odgovornošću (d.o.o.) iznosi 1 KM.
- b) Ortačko društvo je vrsta društva kapitala.
- c) Komanditno društvo čine najmanje jedan komplementar (odgovara neograničeno) i najmanje jedan komanditor (odgovara do visine uloga).
- d) Dioničko društvo se može osnovati bez početnog novčanog kapitala.

2. Šta je tačno prema Konceptualnom okviru IASB u pogledu definisanja i priznavanja elemenata?:

- a) Prihodi se definišu kao povećanje kapitala koje uključuje i uplate vlasnika za povećanje osnovnog kapitala.
- b) Imovina se definiše kao sadašnji ekonomski resurs pod kontrolom entiteta koji je rezultat prošlih događaja.
- c) Rashodi se priznaju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi, povezano sa smanjenjem imovine ili povećanjem obaveza, može pouzdano izmjeriti.
- d) Obaveza je potencijalna dužnost koja može nastati u budućnosti bez obzira na prošle događaje.

3. Šta podrazumijeva načelo stalnosti poslovanja prema računovodstvenim standardima?:

- a) Finansijski izvještaji se sastavljaju pod pretpostavkom da će preduzeće nastaviti da posluje neograničeno dugo (najmanje 12 mjeseci od datuma bilansa).
- b) Ovo načelo obavezuje preduzeće da svake godine ostvaruje veću dobit u odnosu na prethodnu godinu.
- c) Ako menadžment planira likvidaciju društva, finansijski izvještaji se ne smiju sastavljati na bazi stalnosti, već po likvidacionim vrijednostima.
- d) Stalnost poslovanja garantuje da se ne može pokrenuti stečajni postupak nad preduzećem u narednih pet godina..

4. Šta podrazumijeva primjena načela opreznosti pri sastavljanju finansijskih izvještaja?:

- a) Rashodi i gubici se priznaju čim se za njih sazna (čak i ako su samo potencijalni), dok se prihodi priznaju tek kada su stvarno realizovani.
- b) Imovina se uvijek mora iskazati po najvišoj mogućoj tržišnoj vrijednosti kako bi firma izgledala uspješnije.
- c) Imovina se vrednuje po nižoj, a obaveze po višoj vrijednosti u slučaju kada postoji više opcija za procjenu.
- d) Načelo opreznosti dozvoljava stvaranje skrivenih rezervi namjernim precjenjivanjem troškova proizvodnje.

5. Nabavna vrijednost poslovnog prostora je 256.000 KM. Vijek trajanja procijenjen je na 33 godine. Sredstvo se počelo koristiti 11.04.2026. godine. Ako koristimo linearnu metodu otpisa, obračunata amortizacija za 2026. godinu će iznositi:

- a) 7.757,58 KM
- b) 5.171,72 KM
- c) 5.951,02 KM
- d) 0,00 KM

6. Ključne razlike i funkcije probnog bilansa i zaključnog lista u računovodstvenom ciklusu su:

- a) Probni bilans (bruto bilans) služi za provjeru formalne ravnoteže knjiženja i prikazuje zbir prometa i salda svih računa glavne knjige.
- b) Probni bilans je prošireni zaključni list koji sadrži kolone za prilagođavanja (vremenska razgraničenja, popisne razlike) i služi za razvrstavanje pozicija na bilans stanja i bilans uspjeha.
- c) Zaključni list je prošireni probni bilans koji sadrži kolone za prilagođavanja (vremenska razgraničenja, popisne razlike) i služi za razvrstavanje pozicija na bilans stanja i bilans uspjeha.
- d) Probni bilans omogućava otkrivanje materijalnih grešaka poput pogrešno proknjiženog iznosa na dva različita računa koji su u ravnoteži.

7. Ključne razlike između linearne, degresivne i funkcionalne metode amortizacije su:

- a) Kod linearne metode, trošak amortizacije je isti u svakoj godini korištenja sredstva, jer se obračunava primjenom fiksne stope na nabavnu vrijednost.
- b) Funkcionalna metoda obračunava amortizaciju isključivo na osnovu proteklog vremena, bez obzira na to koliko je sredstvo stvarno korišteno.
- c) Degresivna metoda (metoda opadajućih iznosa) rezultira najvećim troškom amortizacije u prvim godinama upotrebe sredstva, koji se zatim postepeno smanjuje.
- d) Linearna metoda se koristi isključivo za nematerijalna sredstva, dok su degresivna i funkcionalna metoda zakonom obavezne za sva materijalna sredstva.

8. Šta je tačno u vezi sa vrednovanjem zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji?:

- a) Zalihe se vrednuju po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti: nabavne vrijednosti (cijene koštanja) ili neto prodajne vrijednosti.
- b) Kada se stalno sredstvo klasifikuje kao „namijenjeno prodaji”, ono se prestaje amortizovati i vrednuje se po nižoj od knjigovodstvene ili fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.
- c) Troškovi skladištenja gotovih proizvoda uvijek se uključuju u nabavnu vrijednost zaliha, bez obzira na to da li su neophodni za sljedeću fazu proizvodnje.
- d) Stalna sredstva namijenjena prodaji nastavljaju da se amortizuju sve do trenutka dok se stvarno ne prodaju.

9. Kako se pravilno vrši računovodstveno obuhvatanje i vrednovanje sumnjivih i spornih potraživanja?:

- a) Sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 30 dana moraju se odmah direktno otpisati na teret rashoda bez prethodne procjene.
- b) Sumnjivim potraživanjima smatraju se ona kod kojih je rok za naplatu nije prošao, a postoji opravdana sumnja u naplativost, zbog čega se vrši ispravka njihove vrijednosti na teret rashoda.
- c) Sporna potraživanja su ona koja se nastoje naplatiti sudskim putem ili putem prinudnog poravnjenja, i ona se u knjigovodstvu izdvajaju na posebne račune radi boljeg praćenja.
- d) Direktni otpis potraživanja je dozvoljen samo ako je dužnik postao većinski vlasnik preduzeća kojem duguje novac.

10. Primarni ciljevi sastavljanja finansijskih izvještaja općih namjena su:

- a) Pružanje informacija o finansijskom položaju, uspješnosti i gotovinskim tokovima entiteta koje su korisne širokom krugu korisnika.
- b) Omogućavanje menadžmentu da planira pokriće gubitaka u godinama slabijeg poslovanja radi održavanja povjerenja investitora.
- c) Prikazivanje rezultata upravljanja menadžmenta resursima koji su im povjereni.
- d) Obezbjedivanje detaljnih informacija o konkurenciji i njihovim strateškim planovima za narednih deset godina.

11. Koji račun se povećava na dugovnoj strani?:

- a) Obaveze
- b) Kapital
- c) Rashodi
- d) Prihodi

12. Ako je preduzeće unaprijed naplatilo zakupninu za naredni period, evidentirat će:

- a) prihod u cijelom iznosu
- b) aktivna vremenska razgraničenja
- c) pasivna vremenska razgraničenja
- d) rashod perioda

13. Knjiženje poslovnih promjena vrši se:

- a) samo u glavnoj knjizi
- b) samo u dnevniku
- c) u dnevniku i glavnoj knjizi
- d) samo u pomoćnim knjigama

14. Koja od navedenih stavki predstavlja tekuću movinu?:

- a) Građevinski objekat
- b) Zalihe robe
- c) Uzeti dugoročni kredit
- d) Osnovni kapital

15. Koji od navedenih troškova se NE uključuje u nabavnu vrijednost dugotrajne imovine?:

- a) troškovi transporta
- b) troškovi montaže
- c) troškovi premještanja poslovanja na novu lokaciju
- d) uvozne dažbine

16. Bilanca uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu za određeno razdoblje je financijski izvještaj kojim se:

- a) prezentira strukturirani prikaz podataka o stanju imovine, obaveza i kapitala na određeni datum
- b) prezentiraju ukupno ostvareni prihodi i rashodi, te financijski rezultat za određeno razdoblje
- c) prezentiraju ukupno ostvareni priljevi i odljevi, te neto novčani tok po poslovnim, investicijskim i financijskim aktivnostima
- d) prezentiraju promjene i stanje na određeni datum po pojedinim stavkama kapitala i ukupnog kapitala

17. Primjeri eksternih knjigovodstvenih isprava su:

- a) Izvod
- b) Izlazna faktura
- c) Blagajnički izvještaj
- d) Ulazna faktura
- e) Popisna lista vlastitih sredstava

18. U skladu s odredbama Odjeljka 17. *Nekretnine, postrojenja i oprema* MSFI-ija za MSS, mali i srednji subjekti kod naknadnog vrednovanja materijalnih stalnih sredstava mogu koristiti:

- a) model troška (nabavne vrijednosti)
- b) model revalorizacije
- c) model sadašnje vrijednosti
- d) model neto utržive vrijednosti

19. U skladu s odredbama Odjeljka 24. *Državne potpore* MSFI-ija za MSS, mali i srednji subjekti kod iskazivanja primljenih potpora, priznaju iste uz primjenu:

- a) kapitalnog pr istupa
- b) dobitnog (prihodovnog) pristupa
- c) konsolidacijskog pristupa
- d) ništa od prethodno navedenog

20. U skladu s odredbama Odjeljka 14. *Ulaganja u pridružene subjekte*, mali i srednji subjekti kod iskazivanja udjela u drugim pridruženim subjektima (sa značajnim utjecajem, ne i kontrolom), primjenjuju:

- a) metodu troška
- b) metodu udjela
- c) metodu fer vrijednosti
- d) metodu udjela ili metodu troška ili metodu fer vrijednosti

II – ZADACI

Zadatak broj 1

Društvo «A» je u bilansu uspjeha za period 1.1. - 31.12.2025. godine iskazalo ukupne prihode u iznosu od 700.000 KM, te ukupne rashode u iznosu od 500.000 KM. U bilansu uspjeha iskazani su sljedeći rashodi čiji porezni tretman treba provjeriti i izvršiti usklađenje porezne osnovice, i to:

- ✓ novčane kazne i penali u iznosu od 4.000 KM
- ✓ rashodi reprezentacije u poslovne svrhe u ukupnom iznosu od 7.000 KM
- ✓ zatezne kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode u iznosu od 500 KM
- ✓ izdaci za donacije u ukupnom iznosu od 20.000 KM
- ✓ ostali nedokumentovani rashodi u iznosu od 1.200 KM.

Društvo «A» je iz prethodnog perioda prenijelo porezni gubitak (koji može koristiti u 2025. godini) u iznosu od 50.000 KM i pretplate (potraživanja) po osnovi uplaćenih akontacija poreza na dobit u iznosu od 2.000 KM.

Izračunajte:

- a) **Iznos obračunatog poreza na dobit društva «A» za 2025. godinu, ako se u porezne svrhe priznaje 30% rashoda reprezentacije, te izdaci za donacije u visini 3% ukupnog prihoda.** (10 bodova)
 - b) **Iznos poreza na dobit koji društvo «A», po osnovu porezne prijave za 2025. godinu treba uplatiti na pripadajući (budžetski) račun.** (5 bodova)
-

Zadatak broj 2.

Privredno društvo «C» je za 9.360 KM (sa PDV-om) prodalo teretno vozilo korišteno u redovnom poslovanju. Nabavna vrijednost vozila je 20.000 KM, a akumulisana ispravka vrijednosti 15.000 KM.

- a) **Potrebno je izvršiti knjiženja!** (5 bodova)
 - b) **U slučaju da je Društvo «C» prodalo isto vozilo za ukupan iznos od 4.680 KM (s PDV-om), kako će izgledati knjiženje i kakav je krajnji finansijski rezultat ove prodaje?** (5 bodova)
 - c) **Koja je osnovna svrha korištenja konta «Ispravka vrijednosti» prilikom redovnog korištenja i kasnije prodaje osnovnog sredstva, i zašto se ono knjiži na suprotnoj strani (potražuje) u odnosu na osnovno sredstvo tokom njegovog vijeka trajanja?** (5 bodova)
-

Zadatak broj 3.

Preduzeće «DELTA» d.o.o. bavi se trgovinom robom. Tokom januara 2025. godine evidentirane su sljedeće nabavke i prodaje:

- Početno stanje zaliha: 100 jedinica po 20 KM
- Nabavka 10.1.2025.: 200 jedinica po 22 KM
- Nabavka 20.1.2025.: 150 jedinica po 25 KM

Na kraju mjeseca je prodano 350 jedinica robe.

Od Vas se traži da:

- a) **Izračunajte troškove prodatih zaliha robe i završnog stanja zaliha primjenom FIFO metode.** (5 bodova)
- b) **Izračunajte troškove prodatih zaliha robe i završnog stanja zaliha primjenom metode ponderisanog prosjeka.** (5 bodova)
- c) **Putem dnevnika evidentirajte prodaju 350 jedinica robe iz skladišta ukoliko se prodajna vrijednost formira uz dodatak 20% marže na troškove prodatih zaliha robe primjenom metode ponderisanog prosjeka uz obračun PDV-a 17%.** (5 bodova)

Zadatak broj 4.

Dana 07.05.202x. godine društvo «ALFA» d.o.o. je primilo izvod broj 99 o novčanim transakcijama (uplatama i isplatama sa žiro-računa na dan 06.05.202x. godine):

Omega banka d.d.		Datum:	07.05.202x.	
		Strana :	1/1	
		Na dan:	06.05.202x.	
IZVOD br. 99				
JIB	42270000000000	Naziv:	Alfa d.o.o.	
TR	1110000000000000			
Valuta	BAM			
Ref	Datum	Opis	Duguje	Potražuje
xxxx	02.04.202x.	plaćanje po računu broj 03/202x dobavljaču Produkt d.o.o.	15.000,00	
xxxx	02.04.202x.	Isplata neto plaća zaposlenim za 03/202x	3.255,00	
xxxx	02.04.202x.	Isplata za materijalne troškove	2.500,00	
xxxx	02.04.202x.	Uplata doprinosa za MIO	1.150,00	
xxxx	02.04.202x.	Uplata doprinosa za zdravstvo ZZO	740,85	
xxxx	02.04.202x.	Plaćanje akontacije poreza na dobit	500,00	
xxxx	02.04.202x.	Uplata poreza na dohodak HNŽ	195,00	
xxxx	02.04.202x.	Uplata doprinosa za zdravstvo Fond solidarnosti	84,15	
xxxx	02.04.202x.	Uplata doprinosa za zapošljavanje	70,00	
xxxx	02.04.202x.	Uplata doprinosa za zapošljavanje	30,00	
xxxx	02.04.202x.	Provizija banke	20,00	
xxxx	02.04.202x.	Refundacija poticaja FZZZ ug. 12		2.000,00
xxxx	02.04.202x.	Gama d.o.o. uplata računa 9/20		25.000,00
xxxx	02.04.202x.	Beta d.o.o. uplata računa 2/20		40.000,00
		Promet u valuti	23.545,00	67.000,00
		Stari saldo		20.000,00
		Saldo prometa		43.455,00
		Novi saldo		63.455,00

- Izvršite knjiženje poslovnih promjena po navedenom Izvodu broj 99 kroz nalog za knjiženje.
(15 bodova)